

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Csp/127/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621203490
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621203490.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v spore žalobcu: G. I., A.. X.X.XXXX, W. U.. C. XXXXX/XX, D., právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Daniel Urban, s.r.o., so sídlom Uhrova 18, 831 01 Bratislava - Nové Mesto, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47967692, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd I. výrok rozsudku v znení: „Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka a spoludlžníka uzavretá ako súčasť Zmluvy o úvere lepšia splátka zo dňa 10.02.2011 medzi žalobcom ako spoludlžníkom a Poštovou bankou, a.s, so sídlom Prievozská ul. 2/B, Bratislava 821 09, IČO: 31 340 890 ako veriteľom je neplatná“ z a m i e t a .

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku bezdôvodné obohatenie vo výške 800,- eur.

III. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajší súd dňa 20. 7. 2021 žalobu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzavretá ako súčasť Zmluvy o úvere Lepšia splátka dňa 10. 2. 2011 a zároveň sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 800,- eur a náhrady trov konania.

2. V odôvodnení žaloby uviedol, že dňa 10.02.2011, ako spoludlžník, s Poštovou bankou a.s, so sídlom Prievozská ul. 2/B, Bratislava 821 09, ako veriteľom, uzavrel Zmluvu o úvere lepšia splátka (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej banka poskytla dlžníkovi P. N. finančné prostriedky vo výške 17.000,- eur, ktoré sa zaviazal splácať v zmluve dohodnutých lehotách splatnosti. Keďže Dlžník poskytnutý úver riadne nesplatil, banka vyhlásila úver za predčasne splatný.

3. Pohľadávka zo zmluvy o úvere voči dlžníkovi bola postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.6.2017, ktorá bola uzavretá medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a. s. ako postupníkom, následkom čoho postupník vstúpil do všetkých práv pôvodného veriteľa, vrátane práva požadovať zrážky zo mzdy. Zmluva o úvere obsahuje v bode 3.9 dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle ustanovenia §551 a nasl. Zákona 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení. Žalobca, ako spoludlžník, a ani dlžník nemali možnosť dohodu o zrážkach zo mzdy ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere odmietnuť.

4. Žalovaný vyzval 30.06.2020 zamestnávateľa žalobcu spoločnosť F.-X., X..H..E., G.: XXXXXXXX, H. XXX/XX, XXX XX X. A. Q., aby žalobcovi vykonal zrážky zo mzdy. Zamestnávateľ začal vykonávať

zrážky zo mzdy až po upozornení od žalovaného, že v prípade ak tieto nebude vykonávať, uplatní si voči nemu nárok na náhradu škody. Následne zamestnávateľ začal vykonávať zrážky počnúc mesiacom marec 2021 a do dňa podania žaloby vykonal celkove zrážky v sume 800,- €

5. Žalobca má zato, že dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa žalovaný domáha zrážok u zamestnávateľa žalobcu je vzhľadom na ustanovenia § 1 zákona č. 129/2010 Z. z., § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom k 1. 5. 2014 v spojení s § 37 ods. 1 a § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa neplatná. Nakoľko sa proti takto neplatnej dohode nevie inak brániť obrátil sa so svojím návrhom na súd.

6. Nakoľko už zamestnávateľ žalobcu plnil žalovanému sumu 800,- € domáha sa žalobca vydania tejto sumy od žalovaného späť a to z titulu bezdôvodného obohatenia. Preto v prípade vyhovenia návrhu žalobcu o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, má žalobca za to, že plnením jeho zamestnávateľa žalovanému došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného v zmysle §451 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to plnením z neplatného právneho úkonu.

7. Spolu so žalobným návrhom podal žalobca na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhoval, aby súd na základe skutkových a právnych tvrdení uvedených v odôvodnení žaloby v zmysle § 325 ods. 1 a nasl. C.s.p. nariadil neodkladným opatrením žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka a spoludlžníka, ktorá bola súčasťou predmetnej zmluvy o úvere, tú istú povinnosť určiť zamestnávateľovi žalobcu firme F..X., X.. H.. E.. X. X. H. XX Q. X. A. Q., a to do právoplatného skončenia vo veci samej o vyslovenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Uznesením zo dňa 22. júla 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 8. 2021, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

8. K žalobe predložil dôkazné listiny - Zmluvu o úvere zo dňa 10. 2. 2011, kartu zamestnanca obsahujúcu realizáciu zrážok zo mzdy za obdobie marec až jún 2021 mesačne po 200,- eur, výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 30. 6. 2020.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že sú pravdivé skutočnosti, ktoré žalobca uvádza v odôvodnení návrhu, teda že je pravdou, že žalobca uzatvoril s pôvodným veriteľom dohodu o zrážkach zo mzdy, čím využil zákonný zabezpečovací prostriedok a rovnako je pravdou, že žalovaný využil tento zákonný zabezpečovací prostriedok a zamestnávateľ žalobcu uskutočnil zo mzdy žalobcu zrážky vo výške 800 EUR. K tomu uviedol, že žalobca si slobodne vybral právneho predchodcu žalovaného, napriek tej skutočnosti, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov, akceptoval vykonávanie zrážok právnym predchodcom žalovaného.

Vyslovil názor, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky.

V súvislosti s týmto tvrdením dal súdu do pozornosti Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/994/2013 a rozhodnutie Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 6C/197/2014.

K tomu uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, upravený ust. § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov nikde neuvádza povinnosť zmluvných strán (veriteľa a dlžníka) určiť si výšku zrážok zo mzdy. Z pohľadu zákona na to, aby bola dohoda o zrážkach zo mzdy medzi dvoma zmluvnými platná, vyžaduje sa, aby bola uzatvorená v písomnej forme. Samotný zákon však neobsahuje ustanovenie o tom, že sú zmluvné strany povinné v dohode určiť si výšku zrážok zo mzdy, určuje však, že výška zrážok zo mzdy nesmie byť väčšia aká by bola pri výkone rozhodnutia.

10. Ďalej uviedol, že spoločnosť Poštová banka, a.s., ako právny predchodca žalovaného, povinne na svojom internetovom sídle www.postovabanka.sk zverejňuje svoje obchodné podmienky v súlade s

ustanovením § 37 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Tieto obchodné podmienky boli žalobcovi dostupné k nahliadnutiu v akomkoľvek formáte písma a žalobca si ich mohol preštudovať kedykoľvek pred uzavretím predmetnej zmluvy o úvere a tak mal možnosť si vybrať či uzavrie zmluvu úvere so spoločnosťou Poštová banka, a.s..

11. Na základe zmluvy o úvere boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazal v pravidelných splátkach uhrádzať. Pohľadávka žalovaného bola zabezpečená prostredníctvom dohody o zrážkach. Nakoľko zo strany žalobcu došlo k omeškaniu so splátkami, dostal sa do omeškania, čím vznikol žalovanému nárok na úroky z omeškania, ako aj oprávnenie uspokojiť svoju pohľadávku prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorý si zmluvné strany medzi sebou dohodli. Uviedol, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Uviedol, že miera ochrany spotrebiteľa má svoje limity a nemôže byť absolútna. Limit pre určenie mieri ochrany spotrebiteľa je daný úrovňou spotrebiteľa, k čomu poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn.: 23Cdo/1201/2009 a na stanovisko sudcu Milana Laľíka - nález Ústavného súdu sp. zn.: I.ÚS 547/2012. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom a zároveň platným zabezpečovacím inštitútom.

12. Žalovaný k tvrdeniu žalobcu, že podľa § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážke zo mzdy neprípustné, uviedol, že predmetné zákonné ustanovenie v čase uzatvorenia zmluvy o úvere - dňa 10.02.2011 nebolo súčasťou uvedeného právneho predpisu, toto neexistovalo a z tohto dôvodu nemožno toto ustanovenia spätne aplikovať na daný záväzkovo právny vzťah, nakoľko základnou zásadou nášho právneho poriadku a imanentným znakom právneho štátu patrí požiadavka princípu právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného retroaktívneho pôsobenia právnych predpisov. V podmienkach demokratického štátu, kde vládnu zákony a nie subjektívne predstavy ľudí a z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcnosti a nie do minulosti. (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 SŽ/20/2010). Ak aj žalobca poukazuje na ust. § 29b zákona o ochrane spotrebiteľa, tak uvedené ustanovenie sa nevzťahuje a netýka ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane spotrebiteľa, ale len písm. b/ a ods. 2 až 4 predmetného ustanovenia. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou citovaného ustanovenia § 5a zákona o ochrane spotrebiteľa, konkrétne ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane spotrebiteľa sa nová právna úprava neuplatní a tieto budú posudzované podľa predchádzajúcej právnej úpravy, v zmysle ktorej bolo zabezpečenie pohľadávky dohodou o zrážkach zo mzdy akceptovateľné a prijateľné.

13. Žalovaný nesúhlasí so subjektívnym vyhodnotením žalobcu ohľadom predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a neplatného právneho úkonu, pričom odkázal na vyššie uvedené skutočnosti a uviedol, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje všetky zákonné náležitosti obsiahnuté v ustanovení § 551 Občianskeho zákonníka, a to:

- a) označenie veriteľa a dlžníka - obsiahnuté v záhlaví Zmluvy o úvere,
- b) označenie platiteľa mzdy (tento je označený v žiadosti Žalobcu o úver),
- c) označenie pohľadávky - v čl. 3 Zmluvy o úvere,
- d) výška dohodnutých zrážok - v čl. 3 bod 3.1 zmluvy o úvere
- e) súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok - v čl. 3 bod 3.9. Zmluvy o úvere.

V závere uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je uzatvorená v súlade s ust. § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej skutočnosti sa pokladá dohoda o zrážkach zo mzdy za platný právny úkon.

14. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný nesúhlasí s názorom žalobcu, že v danom prípade bola naplnená skutková podstata bezdôvodného obohatenia, nakoľko nebola naplnená ani jedna zo skutkových podstát tohto inštitútu, pričom žalovaný v tomto kontexte poukazuje na vyššie uvedené a to, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom ako i platným zabezpečovacím prostriedkom, z ktorého dôvodu sú vykonané zrážky zo mzdy žalobcu oprávnené a na tieto má

žalovaný ako aktuálny veriteľ zákonný nárok. S poukazom na uvedené navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

15. Žalobca v replike uviedol, že nespochybňuje inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako taký, no zmluvné podmienky upravené v predmetnej zmluve o úvere uzavretej dňa 10.02.2011 medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, ktoré sa odchyľili od ustanovení Občianskeho zákonníka nakoľko, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca vo svojom návrhu argumentuje absolútnou neplatnosťou takéhoto právneho úkonu a to aj z dôvodov uvádzaných v platnej judikatúre, ako napríklad v rozsudku Krajského súdu v Prešove 5Co/49/2019 zo dňa 27.02.2020.

Žalobca ďalej uviedol, že veriteľ nemá právo sám rozhodnúť o výške a príslušenstve pohľadávky bez súhlasného prejavu vôle spotrebiteľa. Súčasne spotrebiteľ nemá inú možnosť, brániť sa voči takémuto svojvoľnému správaniu veriteľa ako podaním žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Veriteľ má možnosť sa svojich práv legálne domáhať jednak prostredníctvom dohody a jednak uplatnením svojich práv na súde, čo žalovaný neučinil. Žalovaný vo svojom vyjadrení neuviedol žiaden protiargument voči tvrdeniu žalobcu o nedobrovoľnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú nemal žalobca možnosť odmietnuť, rovnako ako nemal možnosť ovplyvniť výšku istiny a jej príslušenstva uvedenú žalovaným zamestnávateľovi žalobcu. Zverejňovanie obchodných podmienok právneho predchodcu žalovaného je pre toto konanie nepodstatné.

Rovnako žalovaného polemika o nadmernej ochrane spotrebiteľa je vyvrátená v citovanom rozhodnutí KS Prešov. Ani práva veriteľa/žalovaného nie sú nijako ohrozené, nakoľko si ich žalovaný môže kedykoľvek uplatniť na príslušnom súde. Zdôraznil, že ustanovenie §5a ods.1 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. bolo účinné v čase kedy si žalovaný uplatnil u zamestnávateľa žalobcu zrážky zo mzdy, a teda žalovaný vedel, že takého jeho konanie je v rozpore s platnými právnymi predpismi.

16. Žalovaný v duplike zotrvával na svojom tvrdení, že v čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy predmetné ustanovenie § 5a Zákona o ochrane spotrebiteľa neplatilo, a teda nebolo právne účinné, takže nemožno ho spätne aplikovať, nakoľko by došlo k porušeniu základnej zásady - zákazu retroaktivity. Pokiaľ ide o námietku žalobcu ohľadom výšky pohľadávky a jej príslušenstva, žalovaný nesúhlasí, že veriteľ nemá právo si určovať výšku, nakoľko veriteľ si určuje výšku pohľadávky na základe parametrov a údajov v zmluve o úvere a nie svojvoľne ako to uvádza žalobca. Žalovaný ako veriteľ je limitovaný zmluvou o úvere a jej obsahovými náležitosťami. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje, že sám by sa nevystavil možnému súdному sporu o bezdôvodné obohatenie.

Dodal, že Okresným súdom Spišská Nová Ves bol vydaný právoplatný platobný rozkaz sp. zn.: 1Csp/38/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 23.05.2017. V predmetnom konaní bola právnym predchodcom žalovaného uplatnená práve pohľadávka z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je zároveň predmetom zrážok zo mzdy žalobcu. Žalovaný nemal v záujme neúmerne navýšiť pohľadávku voči žalobcovi o ďalšie trovy exekučného konania, a preto zvolil pri mimosúdnom vymáhaní formu zrážok zo mzdy.

17. V závere v celom rozsahu zotrval na skutočnostiach uvádzaných v predchádzajúcich písomných vyjadreniach, že dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom, ako i platným zabezpečovacím prostriedkom, nakoľko obsahuje všetky zákonom predpísané a požadované náležitosti tak v zmysle ust. § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka ako i ust. § 551 Občianskeho zákonníka.

18. V zmysle § 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. platného a účinného k 10. 2. 2011 „o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, je Zmluva o úvere zo dňa 10.02.2011, uzatvorená medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom spotrebiteľským úverom.

19. Podľa §5a ods. 1. písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZOS“) „Neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť“ Podľa § 29b ZOS „Ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014“.

20. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom..

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

29. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

30. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

31. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

32. Podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

33. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom..

34. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

- a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
- b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

35. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

36. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

37. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

38. Podľa § 551 ods. 3 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 10. 2. 2011 ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

39. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi žalobcom, ako spoludlžníkom a medzi právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a. s. bola uzavretá Zmluva o úvere lepšia splátka dňa 10. 2. 2011, na základe ktorej banka poskytla dlžníkovi P. N., úver vo výške 17.000,- eur, ktorý sa dlžník zaviazal splácať mesačne vo výške 245,- eur s počtom mesačných splátok 120 s dátumom prvej splátky 25.3.2011 a dátumom konečnej splatnosti 25.2.2021, pričom celková výška nákladov bola vypočítaná na sumu 12.729,54 eur. Podľa bodu 3 ods. 9 predmetnej zmluvy zmluvné strany, dlžník aj spoludlžník a to každý z nich osobitne uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej z predmetného spotrebiteľského úveru v súlade s príslušnými bodmi Obchodných podmienok pre úver.

40. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľský úver, ktorý súd posudzuje podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s úpravou uvedenou v § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, súd teda v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa na tieto vzťahy aplikoval právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku.

Podľa vyjadrenia žalovaného, čo žalobca nerozporel, súd vzal za preukázané, že nakoľko dlžník si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z predmetnej úverovej zmluvy, právny predchodca žalovaného Poštová banka, a. s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, sa v konaní ako žalobca domáhal zaplataenia nesplatennej časti úveru vo výške 20.567,86 eur s prísl. žalobou podanou na súd, ku ktorej boli žalovaní P. N., ako dlžník a G. I., ako spoludlžník, zaviazaní k povinnosti dlh zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a to platobným rozkazom sp. zn. 1Csp/38/2016, právoplatným dňa 23. 5. 2017.

41. Nakoľko dlžník, ani spoludlžník si povinnosť vyplývajúcu im z právoplatného platobného rozkazu naďalej neplnili v súdom stanovenej 15-dňovej lehote, žalovaný výzvou zo dňa 30. 6. 2020 adresovanou zamestnávateľovi žalovaného pristúpil k vymáhaniu nesplatennej časti úveru voči spoludlžníkovi, a to formou zrážok zo mzdy na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa karty zamestnanca bolo žalovanému zamestnávateľom zrazené za mesiace marec až jún 2021 mesačne po 200,- eur, teda spolu suma 800,- eur. Vyššie popísané skutočnosti neboli v konaní sporné. Sporné bolo tvrdenie žalobcu, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ju treba posudzovať ako neprijateľnú podmienku a následne bolo sporné tvrdenie žalobcu, že má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 800,- eur.

42. Podľa § 137 C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
a) splnení povinnosti,

- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

43. Žalobca sa I. výrokom žaloby domáhal určenia neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Takto navrhovaný výrok nie je prípustný, a to z dôvodu nesplnenia procesných podmienok. K tomu súd uvádza, že predbežná otázka nemôže byť súčasne predmetom samostatného rozhodnutia v samostatnom výroku, čo nepripúšťa súdna prax a ani žiadny zákon. Nie sú teda splnené procesné podmienky podľa § 137 Civilného sporového poriadku. Určovacia žaloba je podľa Civilného sporového poriadku ohľadne určenia právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis. Nakoľko platnosť, resp. neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy nie je upravená v osobitnom predpise, súd prvý výrok žaloby zamietol ako nedôvodný.

Žalobca sa okrem určovacej žaloby (I. výrok) domáha II. výrokom vydania bezdôvodného obohatenia, vo vzťahu ku ktorému je určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy len prejudiciálnou otázkou. V zmysle § 137 C.s.p. v spojení s § 131 C.s.p. preto žaloba v časti, ktorou sa žalobca domáha, aby súd samostatným výrokom rozhodoval o predbežnej otázke, je žalobou neprípustnou, preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

44. Ako je vyššie uvedené, súd otázku neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy v tomto konaní skúmal ako prejudiciálnu otázku. Z vykonaného dokazovania vzal za preukázané, že predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy je nutné vyriešiť za neplatnú, nakoľko táto zjavne nespĺňa podmienky existencie skutočnej slobodnej vôle žalobcu ju uzavrieť, čo ju robí podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri tomto právnom posúdení sa súd v celom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou žalobcu, ktorý okrem iného poukazuje aj na doterajšiu súdnu prax a doterajšiu právnu judikatúru. K uvedenému súd uvádza, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Takáto dohoda v podobe súčasť zmluvy o úvere je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobcu ju uzavrieť (čo ju robí podľa §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa §53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa). Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu bez možnosti jej odmietnutia majúce závažné dôsledky, bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobcu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať.

45. K argumentácii žalovaného, že ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane spotrebiteľa nie je možné použiť retroaktívne, súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, v zmysle ktorého predmetná dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, takže ju ako neprijateľnú podmienku robí absolútne neplatnou. Dohoda má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi, v zmysle § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy.

46. Zároveň súd poukazuje na tú skutočnosť, že k výkonu zrážok zo mzdy na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľom žalovaného došlo už za účinnosti citovaného zákonného ustanovenia, teda § 5a ods. 1 písm. a/ Zákona o ochrane spotrebiteľa. Zároveň vzal súd za preukázané, že žalobca ako spoludlžník pri podpisovaní zmluvy o úvere nemal možnosť odmietnuť súhlasiť, resp. podpísať aj predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, nakoľko táto bola zakomponovaná priamo do textu zmluvy o úvere v bode 3.9. Nemal možnosť ovplyvniť text tejto zmluvy a nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že mohol sa slobodne rozhodnúť, či k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy pristúpi. Je zrejmé, že úmysel právneho predchodcu žalovaného bol zabezpečiť si pre seba právne iné postavenie na úkor nevedomosti žalobcu ako spotrebiteľa. Súd takéto konanie považuje za nekalú obchodnú praktiku, za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a následne predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy posudzuje ako neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

47. Žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 29. 11. 2021 uviedol, že s P. N., ktorému bol poskytnutý úver vo výške 17.000,- eur, sa zoznámil na bývalom pracovisku, poskytol mu výpomoc ako kolegovi tak, že mu išiel ako spoludlžník na predmetnej úverovej zmluve ručiť. Úver mal pán N. využiť na kúpu bytu, k čomu však podľa jeho vyjadrenia neskôr nedošlo. Údajne tie peniaze „prepil“. Podľa jeho posledného vyjadrenia toho času býva vo Q. v rodinnom dome jeho mamy a momentálne vyhlásil osobný bankrot. To je vysvetlenie, prečo žalovaný vymáha nesplatený úver od neho, ako spoludlžníka a ručiteľa. Dodal, že text predmetnej úverovej zmluvy nikdy nečítal. Pracovníčka, ktorá úver P. N. sprostredkovala, mu to dala podpísať bez toho, aby on vedel, čo text zmluvy obsahuje.

48. Z výpovede žalobcu a dôkaznej listiny ním predloženej - karty zamestnanca s prehľadom zrážok zo mzdy za obdobie od marca do júna 2021, je zrejmé, že vzhľadom na existenciu dohody o zrážkach zo mzdy, sa v súčasnosti vykonávajú mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok žalobcu, pričom tento tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť. Všetka moc nad jeho majetkom je koncentrovaná v rukách žalovaného, ktorý na stanovenie spornej výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutia. Takýto postup je v rozpore so smernicou Rady 93/13EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde členské štáty majú zabezpečiť, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcov alebo dodávateľov. Zrážky sú vykonávané bez potrebného právneho základu, čím dochádza k neúmernému zásahu a nedôvodnému zásahu do majetkovej sféry žalobcu.

49. V súvislosti s týmto konštatovaním súd poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorá v bode 9 dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach, v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 OZ.

50. Na základe vyššie uvedeného súd po zistení, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, vyhovel druhému výroku žaloby v celom rozsahu po preukázaní, že žalovaný zrážkami zo mzdy žalobcu, ako spoludlžníka z predmetnej úverovej zmluvy, uspokojil časť svojej pohľadávky vo výške 800,- eur. Na úkor žalobcu sa tak bezdôvodne obohatil, a preto v zmysle ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka súd určil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške, ako je uvedené v enunciaci tohto rozsudku. Súd takto spotrebiteľovi poskytol nevyhnutnú ochranu, nakoľko predmetnou dohodou o zrážkach zo mzdy sa žalovanému umožňuje plnenie z neplatných právnych úkonov a neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť súd musí brať ohľad.

51. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Žalobca mal v konaní len čiastočný 50 %-tný úspech (l. výrok žaloby bol zamietnutý), preto súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.